

Nr 209.

Av herr **Julin** i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

I en jämväl denna dag daterad motion har jag hemställt om avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 210. För att beaktas i samband med de undersökningar, som denna proposition givetvis kommer att medföra från vederbörande utskotts sida, har jag emellertid velat påpeka ett förhållande, vilket i den mån nu gällande bestämmelser om dyrtidstillägg åt pensionärer komma att ändras, synes mig vara av behov att samtidigt undergå förändring.

Som bekant ordnar man för närvarande ojämnheter i gränfallen mellan gammal och ny stat, då det gäller befattningshavare i tjänst, genom s. k. personliga dyrtidstillägg, utgående till den, som med nyreglerad avlöning plus reducerat dyrtidstillägg erhåller mindre än han skulle hava erhållit med oreglerad avlöning plus oreducerat dyrtidstillägg.

I fråga om pensionärer går man motsatt väg. Där låter man nyreglerad pension plus reducerat dyrtidstillägg vara maximum för visst inkomstläge och föreskriver, att, därest oreglerad pension plus oreducerat dyrtidstillägg uppgår till mera än detta maximum, skall överskjutande del bortfalla. Se § 6 mom. 1 av förslaget till kungörelse i propositionen nr 210. Jag vill anföra några för mig nära till hands liggande exempel.

Postmästare tjänst				
å oreglerad stat (före 1/7 20)	av klass 4	av klass 3	av klass 2 A	av klass 1 A
å reglerad stat (efter 1/7 20)	» » 4	» » 3	» » 2	» » 1
Oreglerad pension (p)	287	308	350	400
Oreducerat dyrtidstillägg $\frac{37}{100}$ p ...	106 393	113 421	129 479	148 548
Reglerad pension (p)	307	327	373	423
Reducerat dyrtidstillägg $\frac{37-1}{100}$ p ..	64 371	68 395	78 451	84*)507
Belopp, som vederbörande pensionär får per månad avstå jämligt § 6 mom. 1 i Kungl. Maj:ts förslag till kungörelse.....	Kr. 22	26	28	41

*) Dyrtidstillägg får ej beräknas å mer än 400 kr. per månad.

Genom § 6 sker här som synes dubbel reduktion jämfört med vad som gäller för dyrtidstillägg åt befattningshavare i tjänst. Dels får pensionären på gammal stat 22—41 kronor mindre per månad än vad han skulle ha enligt bestämmelsen i § 4, dels får pensionären på ny stat 22—41 kronor mindre per månad än han skulle fått, om de nu gällande bestämmelserna om personliga dyrtidstillägg åt befattningshavare i tjänst gällt jämväl för pensionärer. Kungl. Maj:t, som i propositionen nr 2 förklarat sig önska borttaga de personliga tilläggen, har förklarligt nog ej beaktat dessa föga rimliga reduktioner, men alla de, som i de personliga tilläggen se en rättvis regulator av en lönereglerings i vissa gränfall orimliga konsekvenser, synas mig böra enas om, att även beträffande pensionärernas dyrtidstillägg denna regulator bör införas.

Reduktionen har för statsverket ingen finansiell betydelse, då den gäller helt få personer, men för dessa personers ekonomi kan den hava ej så litet att betyda. För pensionärerna på ny stat gäller dessutom, att de kunna mot verkningarna av omskrivna § 6 åberopa den rätt till högsta möjliga pension, vartill deras innehavda tjänst kan berättiga, som meddelas dem i § 40 av pensionslagen av den 4 juni 1920 (sv. f. f. s. nr 254). Denna paragraf säger:

»Därest tjänsteman, å vilken denna lag äger tillämpning, skulle vid avgång från tjänsten hava enligt de för honom vid lagens ikraftträdande

gällande pensionsbestämmelser kommit i åtnjutande av högre pensionsbelopp än med tillämpning av stadgandena i förevarande lag, skall pensionen utgå med nämnda högre belopp.»

Den av riksdagen godkända motiveringen till denna paragraf återfinnes i kommunikationsverkens lönekommittés betänkande III, sid. 62, och lyder:

»Såsom en allmän regel vid löneregleringar gäller, att icke någon må genom tillämpningen av nya avlöningsbestämmelser vid övergång till ny stat lida minskning i de avlöningsförmåner vederbörande förut varit tillförsäkrad. Även i fråga om pension bör givetvis motsvarande regel gälla, och har i 40 § föreslagits bestämmelse i angivna syfte.»

Då genom omständigheternas makt för närvarande pensionens storlek regleras genom dyrtidstillägg, gäller att tillse, att bestämmelserna om dyrtidstillägg tillgodose vad lagen sålunda fastslagit. I det föregående har visats, att för närvarande så ej är fallet, och jag vill på detta sätt vädja till riksdagen att på denna punkt bringa överensstämmelse mellan gällande pensionslag och blivande bestämmelser om dyrtidstillägg åt pensionärer.

På grund av vad sålunda anförts får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta att, med slopande av § 6 mom. 1 av det till Kungl. Maj:ts proposition nr 210 fogade förslaget till kungörelse, i blivande bestämmelser om dyrtidstillägg åt pensionärer skall införas rätt till personliga dyrtidstillägg för pensionär på reglerad stat i överensstämmelse i tillämpliga delar med vad som för närvarande gäller om personliga dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Stockholm 10 april 1923.

Teodor Julin.

